

Vzory krásy aneb výstava nejvzácnějších liturgických oděvů

17.5.2023 - | Masarykova univerzita

Ve sbírkách farností brněnské diecéze se dochovalo velké množství historicky cenných kusů liturgických oděvů. Projekt Masarykovy univerzity ve spolupráci s Diecézním muzeem, podpořený Technologickou agenturou ČR v rámci programu ÉTA, provedl terénní výzkum těchto tkanin a pro chystanou výstavu vybral nejvzácnější exponáty. Dochované liturgické oděvy jsou dokladem ohromné invence a tvůrčí svobody návrhářů textilních vzorů 17. a 18. století, kteří svým volným nakládáním s pravidly perspektivy či nerespektováním přírodních zákonů předběhli obdobný vývoj v malířství o staletí. Podle Františka Svobody z Filozofické fakulty Masarykovy univerzity, jenž je jedním z autorů výstavy, představí říše vzorů historických tkanin širší veřejnosti doposud velmi málo známou oblast umělecké tvorby: „Gilbert Keith Chesterton říkal, že svět nezajde na nedostatek divů, ale na nedostatek údivu. Výstava Vzory krásy je jednou z cest k údivu nad tím, jak krásný, ale také pracný a nesamozřejmý je svět, ve kterém žijeme, a který nám odkázali naši předci.“

Návštěvníci výstavy spatří vzácné textilie nejen z indických, perských, francouzských a italských tkalcovských dílen, ale také textilní vzory z jihovýchodní Asie. Výstava rovněž představí vývoj a proměny stylů textilních vzorů v jejich chronologii, která byla zcela odlišná od vývoje uměleckých děl sochařství, malířství a architektury, a širší veřejnosti není příliš známá. Představeny budou také jednotlivé tkalcovské techniky a odlišné vizuální působení jednotlivých typů tkanin.

Jedním z cílů projektu bylo znovu připomenout krásu a bohatost historických vzorů a zároveň rozvinout jejich aplikační potenciál i v dnešní době. Historické vzory tkanin jsou jednou z podob kulturního kapitálu, který může být využit opakovaně. Proto na projektu spolupracovala také firma Kolovrat, ČM s r.o., která vytvořila repliky vybraných historických tkanin, a studenti oboru Oděvní a textilní design Vyšší odborné školy v Brně, kteří z replik historických tkanin navrhli oděvy v aktuálním stylu. Jak dopadlo toto setkání kreativity 18. a 21. století, se návštěvník bude moci přesvědčit v poslední sekci výstavy.

Instalaci výstavy a grafický design vytvořili studenti a pedagogové Fakulty architektury VUT v Brně.

Součástí projektu jsou také webové stránky www.beauty-patterns.org/, kde si lze prohlédnout všechny dochované vzory v rekonstruované podobě.

Námět a scénář výstavy: František Svoboda a Jiří Vácha /Filosofická fakulta Masarykovy university /

Architektonické a výtvarné ztvárnění výstavy: Nicol Gale, Tuan Anh Tran, Ondřej Bradávka, Klarisa Ach-Hübner, Adéla Vepřková, Drahomíra Dubinská /Fakulta architektury VUT v Brně/

Grafická spolupráce: Nikola Poláčková, Žaneta Pevná, Natálie Polesová

Realizace výstavy: Vladimír Vancl, Martin Surmař, Martin Králík, Petr Kalouda se studenty Střední školy umění a designu a Vyšší odborné školy Brno, a studenti Fakulty architektury VUT

Spolupráce: Diecézní muzeum, Konzervátorské centrum Biskupství brněnského, Diecézní archiv Biskupství brněnského, Kolovrat ČM, s r.o.

Exponáty zapůjčily: ŘKF Telč, ŘKF u kostela sv. Václava, Mikulov, ŘKF Velká Bíteš, ŘKF u kostela sv. Kříže, Znojmo, ŘKF Vranov u Brna, ŘKF Znojmo-Louka, ŘKF Opatov na Moravě, ŘKF Letovice, ŘKF Radkovice u Hrotovic, ŘKF Oslavany, ŘKF Slavonice, ŘKF Sloup v Moravském krasu, ŘKF Moravský Krumlov, ŘKF u kostela sv. Tomáše, Brno, ŘKF Myslibořice, ŘKF Jaroměřice nad Rokytnou

Zvláštní poděkování: Petra Žalmanová, Adam Ach-Hübner, Ivana Masníková, Rudolf Žilík

Dík patří také duchovním správcům farností brněnské diecéze, kteří umožnili a podpořili terénní výzkum liturgických tkanin uložených v jednotlivých farnostech.

Tento projekt je spolufinancován se státní podporou Technologické agentury ČR v rámci programu Éta - TL03000126 - Opětovné zhodnocování kulturního kapitálu ve výrobě a podpora jeho prezentace.

<https://www.muni.cz/pro-media/tiskove-zpravy/vzory-krasy-aneb-vystava-nejvzacnejsich-liturgickych-odevu>